

ความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคอุตสาหกรรม 4.0
The readiness of Thai accounting professional in the era of industrial
4.0

ปิยะดา ผาสุก
สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้รับผิดชอบบทความ

PIYADA PHASUK
E-mail: Piyada.phs@gmail.com
Faculty of Business Administration Program in Finance and banking,
Ramkhamhaeng University
Corresponding author

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคอุตสาหกรรม 4.0 2) เพื่อศึกษาความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคอุตสาหกรรม 4.0 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยุคอุตสาหกรรม 4.0 ที่มีผลต่อความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งหมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านการบัญชีบริหาร ด้านการวางระบบบัญชี ด้านการบัญชีภาษีอากร ด้านการศึกษาและ เทคโนโลยีการบัญชี จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการ เก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เชิงพรรณนาได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ LSD และใช้สถิติการถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression)

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ที่มีเพศต่างกัน ทำให้ความพร้อมทั้งทางด้านวิชาชีพบัญชี กฎหมายและเทคโนโลยีสารสนเทศไม่แตกต่างกัน และผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ที่มีอายุ การศึกษา และประสบการณ์ทำงาน แตกต่างกัน ทำให้ความพร้อมทั้งทางด้านวิชาชีพบัญชี กฎหมายและ เทคโนโลยีสารสนเทศ แตกต่างกัน

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอุตสาหกรรมไทย 4.0 มีผลต่อความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุค 4.0 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอุตสาหกรรมไทย 4.0 มีผลต่อความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุค 4.0

คำสำคัญ : ความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี; ยุคอุตสาหกรรม 4.0

ABSTRACT

The objectives of this study were 1) to study readiness of Thai accounting professional in the era of industrial 4.0 2) to study readiness of Thai accounting professional in the era of industrial 4.0 area classified by personal factors 3) to study the knowledge understanding of industrial 4.0 affecting readiness of Thai accounting professional in the era of industrial 4.0

The sample group was 400 people of Thai accounting professional. The questionnaire was used to be a tool for collecting the data. The data collected were analyzed by using the Frequency, percentage, mean and standard deviation. The hypotheses were tested by One-way ANOVA (F-tests) in case of its had statistical significant different testing a pair of variables by LSD was used to test hypothesis for each pair in order to see which pair are different and Simple Regression.

As the results of the test, Gender isn't affected to readiness in Legal Accounting and information Technology. However, Thai accounting professional on a different Age, Education and Experience is affected to the readiness of Legal Accounting and Information Technology in the era of industrial 4.0.

The knowledge understanding of industrial 4.0 is affecting to the readiness of Thai accounting professional in the era of industrial 4.0

Keywords: The readiness of Thai accounting professional, the era of industrial 4.0

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังอยู่ในช่วงปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจ จากเดิมที่เป็นการขับเคลื่อนประเทศด้วยภาคอุตสาหกรรมเปลี่ยนไปสู่ภาคเทคโนโลยีความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม เกิดการเปลี่ยนแปลงจากการผลิตสินค้าโภคภัณฑ์เปลี่ยนเป็นสินค้าเชิงนวัตกรรม หรือที่เรียกว่า เข้าสู่ยุคเศรษฐกิจขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Value Base Economy) ซึ่งรัฐบาลดำเนินนโยบายดังกล่าวโดยใช้แนวทาง “สานพลังประชารัฐ” โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ภาคประชาชน ภาคการเงินการธนาคาร ภาคสถาบันการศึกษาต่างๆ อันมีกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาจำนวน 5 กลุ่ม ซึ่งงานบัญชีเป็นอีกหนึ่งในงานที่มีความเกี่ยวข้องกับเป้าหมายในการพัฒนา นั่นคือ กลุ่มดิจิทัลคอนเทนต์ที่เชื่อมต่อและบังคับอุปกรณ์ต่างๆ ปัญญาประดิษฐ์และเทคโนโลยีสมองกลฝังตัว เช่น เทคโนโลยีด้านการเงิน อุปกรณ์เชื่อมต่อออนไลน์ เทคโนโลยีการศึกษา อี-คอมเมิร์ซ เป็นต้น

การเปลี่ยนผ่านด้านดิจิทัล นับเป็นความท้าทายอย่างมากของผู้มีอำนาจตัดสินใจขององค์กรที่จะต้องก้าวผ่านให้พ้นวิถีคิดและแบบแผนธุรกิจแบบเดิมๆ เพื่อสร้างโอกาสและความอยู่รอดของความเปลี่ยนแปลงที่ไร้ขอบเขตและตลอดเวลาด้วยพลังทางเทคโนโลยี เราจึงเห็นได้ว่า โมเดลทางธุรกิจในยุค 4.0 จะหยิบเอาเทคโนโลยีไอทีรูปแบบต่างๆ มาเป็นเครื่องมือในการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ ซึ่งเมื่อเทคโนโลยีเปลี่ยน ธุรกิจก็เปลี่ยนไปตามพฤติกรรมของลูกค้า องค์กรจึงจำเป็นต้องลงทุนในเทคโนโลยี เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ เมื่อเทคโนโลยีเติบโตแบบก้าวกระโดด องค์กรจะต้องปรับปรุงการจัดการโครงสร้างพื้นฐานทาง

เทคโนโลยีการประมวลผลข้อมูลให้พอเหมาะกับการเติบโตขององค์กร เช่นการประมวลของระบบเซิร์ฟเวอร์ การพัฒนาซอฟต์แวร์ การเพิ่มศักยภาพในการเก็บข้อมูลของสตอเรจ หรือการเพิ่มพลังการเชื่อมโยงของระบบไร้สาย ระบบเซ็นเซอร์ต่างๆ เพื่อเสริมแรงงานหลังบ้าน องค์กรจะต้องมีการเตรียมตัวสำหรับการพัฒนาระบบการบริหารจัดการข้อมูลปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพ การจัดการข้อมูลที่มีมากขึ้นที่ทุกองค์กรจะต้องเผชิญ การจัดการข้อมูลไม่ได้อยู่ภายในองค์กรเพียงอย่างเดียว แต่ต้องเติมเต็มการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลระหว่างองค์กรอีกด้วย เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้รวดเร็วขึ้น ลดการใช้กระดาษ ลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นทิ้งไป และด้วยปริมาณข้อมูลที่มีมากขึ้นเรื่อยๆ จะส่งผลให้ปัญญาประดิษฐ์หรือเอไอเข้าสู่ยุคของการพัฒนาคอมพิวเตอร์ให้เกิดการเรียนรู้เชิงลึกและเชี่ยวชาญกับงานหลากหลายรูปแบบในแนวทางที่สามารถตอบสนองความต้องการทางธุรกิจได้มากกว่าการสร้างสินค้าที่หิวหิวในรูปของสินค้าเทคโนโลยีเอไอจะช่วยสร้างมูลค่าทางธุรกิจในมิติต่าง ๆ ได้แก่ การสนับสนุนให้เกิดการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ ตลอดจนพยากรณ์แนวโน้มต่าง ๆ ที่จะเกิดในอนาคตอย่างแม่นยำ เพิ่มประสิทธิภาพให้กับธุรกิจ และช่วยลดต้นทุนทางธุรกิจ หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจเช่น ด้านการเงินการคลังจะปรับเปลี่ยนการดำเนินงานเป็นแบบดิจิทัลมากขึ้น ส่งผลต่อการดำเนินธุรกรรมทางธุรกิจในวงกว้าง เพื่อเคลื่อนตัวเข้าสู่ประเทศไทย 4.0

จากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจในปัจจุบันที่ส่งผลโดยตรงต่อผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี จึงมีความจำเป็นต่อการเตรียมความพร้อม โดยผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีต้องพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพที่เกี่ยวข้องให้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ด้วยการสร้างมาตรฐานและคุณภาพในวิชาชีพบัญชี

ดังนั้นจึงเป็นที่มาของการศึกษาเรื่องความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคอุตสาหกรรม 4.0 เพื่อศึกษาว่าคุณสมบัติส่วนบุคคลซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอุตสาหกรรม 4.0 มีผลต่อความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคอุตสาหกรรม 4.0 หรือไม่ อย่างไร และผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยสามารถนำมาเป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี และเพื่อให้ทราบถึงความพร้อมผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งผลดังกล่าวสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาบุคลากรทางด้านบัญชี และระบบสารสนเทศทางการบัญชีในองค์กรต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคอุตสาหกรรม 4.0
2. เพื่อศึกษาความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคอุตสาหกรรม 4.0 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยุคอุตสาหกรรม 4.0 ที่มีผลต่อความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่มีเพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์ทำงานต่างกันทำให้มีความพร้อมในยุคอุตสาหกรรม 4.0 ต่างกัน
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยุคอุตสาหกรรม 4.0 ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีผลต่อความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคอุตสาหกรรม 4.0

ขอบเขตของงานวิจัย

1. ประชากรในการศึกษา ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี หมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านการบัญชีบริหาร ด้านการวางระบบบัญชี ด้านการบัญชีภาษีอากร ด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี ซึ่งจำนวนของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไม่สามารถทราบจำนวนได้อย่างแน่นอน เนื่องจากประชากรมีขนาดใหญ่ ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจึงสามารถคำนวณได้จากการเปิดตารางสำเร็จรูปยามาเน่ โดยกำหนดระดับ ค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 400 คน

2. การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคอุตสาหกรรม 4.0 โดยจะศึกษาถึงความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี 4 ด้าน ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน รวมไปถึงการศึกษาด้านความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในอุตสาหกรรมยุค 4.0

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (Independent variable) ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในอุตสาหกรรมยุค 4.0

2. ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่ ความพร้อมผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในอุตสาหกรรมยุค 4.0 ประกอบด้วยความพร้อม ด้านวิชาชีพบัญชี ด้านกฎหมายและด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ด้านผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีได้นำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ไปพัฒนาความรู้ ความสามารถและทักษะต่างๆ ที่มีความจำเป็นเกิดความพร้อมและสามารถเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่มีความพร้อมในยุคอุตสาหกรรม 4.0

2. ด้านหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ ไปใช้ในการวางแผนการจัดการส่งเสริม สนับสนุน อบรมและสัมมนาให้ความรู้แก่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคอุตสาหกรรม 4.0

3. หน่วยงานเอกชน สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพ และพัฒนาความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพในหน่วยงานให้มีความเหมาะสมในการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับยุคอุตสาหกรรม 4.0

บททวนวรรณกรรม

1.แนวคิดและทฤษฎีความพร้อมที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ความพร้อม

Good (1973) ให้คำนิยามเกี่ยวกับความพร้อมว่า เป็นความสามารถตกลงใจ ความปรารถนา และความสามารถที่จะเข้าร่วมกิจกรรม ความพร้อมเกิดจากลักษณะทางวุฒิภาวะ ประสบการณ์และอารมณ์ ความพร้อมจึงเป็นการพัฒนาคนให้มีความสามารถทำกิจกรรมนั้น

Sinclair & Hanks (1987) กล่าวว่า ความพร้อม หมายถึง การที่บุคคลหนึ่งได้มีการเตรียมตัวเพื่อกระทำกิจกรรมบางอย่างให้สำเร็จตามเป้าหมายหรือความเต็มใจ ความกระตือรือร้นที่จะกระทำกิจกรรมบางอย่าง

Barrow & Milburn (1990) กล่าวว่า ความพร้อม หมายถึงการที่บุคคลมีความสนใจและเริ่มต้นที่จะ กระทำบางสิ่งบางอย่าง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพร้อมคือ สภาพจิตใจ กายวิภาค และสรีรวิทยา

อุษณีย์ พรหมศรียา (2555) ความพร้อม หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่จะดำเนินกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่งให้บรรลุผล ซึ่งปัจจัยที่ทำให้เกิดความพร้อม ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้าน เศรษฐกิจและปัจจัยด้านสังคม

วิชาชีพบัญชี

Intuit 2020 Report (2017) ภายในระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา มีมาตรฐานการบัญชีเกิดขึ้นใหม่และมีการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันได้นำไปสู่การใช้นิยามขององค์ประกอบของงบการเงินที่แตกต่างกัน เช่น สินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ รายได้และค่าใช้จ่าย สภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันยังได้ทำให้มีการใช้เกณฑ์ที่ต่างกันสำหรับการรับรู้รายการในงบการเงินและความนิยมใช้เกณฑ์การวัดมูลค่าที่แตกต่างกัน ขอบเขตของงบการเงินและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินย่อมได้รับผลกระทบด้วยเช่นกัน คณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศจึงมุ่งเน้นไปที่งบการเงินซึ่งจัดทำเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ รายงานทางการเงินรูปแบบเก่ามิได้สะท้อนถึงข้อมูลเชิงเศรษฐกิจอย่างแท้จริง เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงิน ในปี พ.ศ. 2557 สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้มีการปรับแก้บทบัญญัติเปลี่ยนชื่อเป็นกรอบแนวคิดการรายงานทางการเงิน และปรับปรุงลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์มากขึ้น ได้แก่ ลักษณะเชิงคุณภาพพื้นฐานหลัก (ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม) ลักษณะเชิงคุณภาพพื้นฐานเสริม (ความสามารถเปรียบเทียบได้ ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ความทันเวลา ความสามารถเข้าใจได้) เพื่อให้งบการเงินมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

เจษฎา สุขทิศ, 2560 ในยุคดิจิทัลมีระบบปัญญาประดิษฐ์ที่เข้ามาช่วยจัดการงานบัญชีได้อย่างละเอียดต้องการความแม่นยำสูงและความผิดพลาดต่ำ เป็นการแก้ไขปัญหาโซลูชันสำหรับจัดการงานบัญชีผ่านออนไลน์ ที่แม้จะคล้ายคลึงกับซอฟต์แวร์สำหรับงานบัญชีปกติ ความสามารถสร้างระบบปัญญาประดิษฐ์ให้ทำงานได้ไม่ต่างจาก การจ้างพนักงานบัญชีเข้ามาใช้งานซอฟต์แวร์ โดยสิ่งที่ผู้ใช้ต้องทำก็เพียงแค่อัปโหลดเอกสารทางการเงินต่างๆ ไม่ว่าจะใบเช็ค ใบเสร็จรับเงิน ใบสำคัญจ่าย ฯลฯ แล้วอัปโหลดขึ้นไปยังคลาวด์ โดยตัว ระบบก็จะดำเนินการออกแบบฟอร์มทางภาษี สรุปยอดผลประกอบการที่จำเป็นต้องใช้ทุกปีโดยอัตโนมัติ นอกจากนั้นผู้บริหารก็ยังสามารถตรวจสอบตัวเลขสัดส่วนทางธุรกิจได้ทันทีแบบเรียลไทม์ ซึ่งถือเป็นผลดีอย่างมากต่อการจัดการสภาพคล่องทางการเงินภายในองค์กร นอกจากช่วยลดต้นทุน ด้านการจ้างพนักงานฝ่ายบัญชีแล้ว ระบบปัญญาประดิษฐ์สามารถเรียนรู้และปรับปรุงรูปแบบการทำงานได้ในลักษณะของ Machine Learning ที่เมื่อเวลาผ่านไปก็ยิ่งแม่นยำและคาดการณ์ได้ดีขึ้นอีก ด้วย นอกจากนี้การเก็บรายรับ รายจ่าย การลงบัญชี อาจถูกแทนที่ด้วยระบบอัตโนมัติ ลองดูตัวอย่างพวกโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปในประเทศไทย อย่าง Trcloud.org Flowaccount.com ที่สามารถทำให้เจ้าของกิจการหรือเจ้าหน้าที่บัญชี สามารถลงบัญชีได้ด้วยตัวเอง ดังนั้นจึงคาดว่า พนักงานลงบัญชี จะลดการจ้างงานลงร้อยละ 98 ในปี 2024

พิรุวรรณกิตติคุณ, 2559: ออนไลน์ สิ่งสำคัญที่ขาดไม่ได้คือการมีจรรยาบรรณในการประกอบอาชีพ เพราะการที่ประเทศจะพัฒนาเป็นยุคไทยแลนด์ 4.0 ได้อย่างยั่งยืนนั้น นอกจากการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมแล้ว การวางแผนการบริหารทรัพยากรมนุษย์ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ดังกล่าวเป็นสิ่งสำคัญ เพราะการพัฒนาคนถือเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาประเทศ ดังนั้นสมรรถนะของนักบัญชีไทยถือเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องตระหนักถึงประโยชน์และความจำเป็นในการก้าวไปเป็นนักบัญชีมืออาชีพระดับสากลที่สามารถ แข่งขันกับนักวิชาชีพบัญชีชาติอื่นได้ ประเทศไทยให้ความสำคัญในการยกระดับวิชาชีพบัญชีและ

ดำเนินการอย่างจริงจังเพื่อเตรียมพร้อมรับการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจ ซึ่งวิชาชีพบัญชีของไทยจะต้องปรับทั้งผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีต่างชาติที่จะเข้ามาเปิดดำเนินการ และการนำบุคลากรต่างชาติที่มีฝีมือเข้ามาในประเทศไทยได้อย่างเสรีนอกจากนี้สภาวิชาชีพบัญชีมีความพยายามในการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพบัญชีในประเทศไทยให้กับสอดคล้องกับมาตรฐานสากลทั้งนี้สภาวิชาชีพมีการนำ IES ที่กำหนดโดย IFAC ทั้ง 8 ฉบับมาเป็นแนวทางในการพัฒนานักวิชาชีพบัญชีไทย โดยทั้ง 8 ฉบับระบุให้นักวิชาชีพบัญชีควรมีความรู้ที่หลากหลายและควรมีการเรียนรู้พร้อมกับสร้างเสริมประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง

2. ด้านกฎหมายและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ กรมสรรพากร, มีนาคม (2560) ระบบภาษีและเอกสารธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ เป็นการบูรณาการ การจัดทำและนำส่งข้อมูลใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์ (e-Tax Invoice) และใบรับอิเล็กทรอนิกส์ (e-Receipt) รวมทั้งการนำส่งรายงานการทำธุรกรรมทางการเงิน และการนำส่งภาษีเมื่อมีการชำระเงิน ผ่านระบบ e-Payment ซึ่งจะเป็นการช่วยลดต้นทุนระยะเวลาและขั้นตอนของภาคเอกชนในการจัดทำเอกสารและการชำระภาษี เชื่อมโยงระบบการชำระเงินกับระบบภาษี และการจัดส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน โดยมีกรมสรรพากรเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการให้บริการ ซึ่งประกอบด้วย 3 ระบบงาน ดังนี้

1. ระบบ e-Withholding Tax เป็นระบบงานที่เปิดให้ผู้จ่ายเงินได้ฯ ที่จ่ายผ่านธนาคารมีหน้าที่หักภาษีและนำส่งต่อธนาคารทันทีที่มีการจ่ายเงินและให้ธนาคารรับเงินและส่งเงิน รวมทั้งส่งข้อมูลภาษี หัก ณ ที่จ่ายให้กรมสรรพากรด้วย

2. ระบบ e-Tax Invoice/e-Receipt เป็นระบบที่คู่ค้าส่งข้อมูลใบกำกับภาษีหรือใบเสร็จรับเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ให้แก่กันแล้วต้องส่งให้กับกรมสรรพากรด้วย โดยมีช่องทางจัดส่งใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์ และใบรับอิเล็กทรอนิกส์ที่หลากหลาย

3. ระบบ e-filing เป็นระบบชำระภาษีผ่านทางอินเทอร์เน็ต เป็นระบบที่กรมสรรพากรได้ ให้บริการมาหลายปีแล้วแต่จะมีการเปลี่ยนแปลงโดยการปรับเปลี่ยนให้ การยื่น e-Filing เป็นการยื่นตามปกติทั่วไป และการยื่นด้วยกระดาษเป็นกรณียกเว้น รวมทั้งให้มีการจัดทำบัญชีในรูปอิเล็กทรอนิกส์

กรอบระยะเวลาการดำเนินงานของ 3 โครงการ คือ มกราคม 2560 พร้อมใช้งานระบบ

e-Tax Invoice และ e-Receipt และสามารถคืนเงินภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาด้วย Prompt Pay ได้ จากนั้น มกราคม 2561 บังคับใช้ระบบ e-Tax Invoice และ e-Receipt สำหรับผู้ประกอบการขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ส่วนราชการและองค์การหรือสถานสาธารณกุศล และมกราคม 2562 บังคับใช้ระบบ e-Filing สำหรับผู้ประกอบการขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ส่วนราชการ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคอุตสาหกรรม 4.0 ด้านวิชาชีพบัญชี สุพัตรา เนื่องวัง, 2556 พบว่า นักบัญชีจะต้องมีความรู้ความสามารถทางบัญชีเป็นคุณสมบัติพื้นฐาน เพราะงานบัญชีเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลจำนวนมาก ต้องอาศัยความละเอียดรอบคอบเป็นที่ไว้วางใจของผู้บริหาร เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความมั่นใจในความถูกต้อง ปฏิบัติงานด้วยความรู้ สามารถวางแผน กระบวนการทำงานและกำหนดวิธีการทำงานขึ้นไว้ล่วงหน้าเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร มีความสามารถในการสื่อสารมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ด้านความคิดวิเคราะห์นักบัญชีต้องสามารถวิเคราะห์ หาสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น แก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม ทันเวลา

สรุขนุช บุญวุฒิ, ไพฑูรย์ อินตะชนัน, 2559 นักบัญชีในยุคไทยแลนด์4.0 จึงต้องพัฒนาศักยภาพ และสร้างมูลค่าเพิ่มในกับตนเอง ในด้านต่างๆ ประกอบด้วย ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการ วิเคราะห์และแก้ไขปัญหาได้ และด้านภาษา

2.ความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคอุตสาหกรรม 4.0 ด้านกฎหมายและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ สุวรรณิ รุ่งจตุรงค์, 2555 ให้ข้อมูลว่าธุรกิจในปัจจุบันมีการแข่งขันกันอย่างรุนแรง ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงานภายในองค์กรอย่างรวดเร็วทั้งด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและรูปแบบ การดำเนินธุรกิจ ดังนั้นนักบัญชีต้องมีความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และสามารถประยุกต์ใช้สารสนเทศที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรอย่างดีที่สุด นักบัญชียุคปัจจุบันต้องตระหนัก และเตรียมความพร้อมกับการพัฒนาเทคโนโลยีทางด้านบัญชีดิจิทัล ส่งผลต่อการประกอบวิชาชีพในอนาคต และวางแผนในการปรับตัวให้เท่าทันยุคดิจิทัล

วีรยุทธ สุขมาก และกนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินธิ์, 2557 กล่าวว่า ปัจจัยที่มีต่อการเพิ่มมูลค่าของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี นักบัญชีในยุคปัจจุบันควรมีความรู้ ความสามารถมุ่งมั่น พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีการให้บริการด้านการทำบัญชีแก่ลูกค้า โดยการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการรวบรวม จัดเก็บ วิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลอย่างมีระบบและรวดเร็ว นำเสนอข้อมูลที่มีช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหาร ดังนั้นการพัฒนาเพื่อปรับความรู้ ทักษะและคุณสมบัติของ นักบัญชีให้รองรับกับยุคดิจิทัล จึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่นักบัญชีต้องปรับตัวให้ทันกับการ เปลี่ยนแปลง นอกจากนั้นสถานศึกษาต้องปรับปรุงระบบการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนในสาขาการบัญชี เพื่อให้สามารถผลิตบัณฑิตที่ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงการบัญชีดิจิทัล (Digital accounting) ทั้งทางด้าน เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเงินและการบัญชี และการจัดทำธุรกรรมทางการเงินต่างๆ ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ National e-Payment ในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล ส่งผลกระทบต่อผู้ทำบัญชีภาษีอากร และผู้ตรวจสอบบัญชี เนื่องจากมีกฎหมายข้อบังคับของการจัดทำและการนำเสนอสารสนเทศทางการบัญชีด้วยระบบ ออนไลน์ ได้แก่ ระบบ e-Withholding Tax ระบบ e-Tax Invoice หรือ e-Receipt ระบบ e-Filing ซึ่งใน ระบบงาน

จะถูกแทนที่จากระบบเดิมที่ทำด้วยมือของพนักงาน (Manual) ให้อยู่ในรูปแบบไร้กระดาษ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อม ต้องปรับความรู้และทักษะทางวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยที่เรียกว่า การวิจัยแบบไม่ทดลอง (Non-Experimental Design) เป็นการศึกษาที่มีการศึกษาตามสภาพที่เป็นไปตามธรรมชาติ โดยไม่มีการจัดกระทำหรือควบคุมตัวแปรใดๆ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามแบบวิจัยตัดขวาง (Cross Sectional Studies) คือเป็นการเก็บข้อมูลในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งเพียงครั้งเดียวโดยใช้เครื่องมือการวิจัย เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ หมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านการบัญชีบริหาร ด้านการวางระบบบัญชี ด้านการบัญชีภาษีอากร ด้านการศึกษาและเทคโนโลยี การบัญชี ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน จึงกำหนดค่าระดับความเชื่อมั่นที่ 95% และค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้คือ 5% โดยใช้กลุ่มตัวอย่างสำเร็จรูปของ ทาโร ยามาเน่ (Yamane) โดยขนาดของกลุ่มประชากร คือ ประชากรที่ทำงานในกรุงเทพมหานคร ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ 400 ตัวอย่าง คน ทำการสุ่มตัวอย่างโดยไม่อาศัยหลักความน่าจะเป็น วิธีการเลือกหน่วยตัวอย่างโดยบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยจะเลือกหน่วยตัวอย่างที่สามารถให้ข้อมูลได้ แต่ต้องอยู่ในกลุ่มของประชากรที่ผู้วิจัยสนใจศึกษา คือผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในประเทศไทย

ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามแบบปลายเปิดและปิด โดยมีรายละเอียดประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ซึ่งมีลักษณะแบบเลือกตอบ(Check list) จำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอุตสาหกรรมไทย 4.0 จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 3 ความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคอุตสาหกรรม 4.0 ด้านวิชาชีพบัญชี

ส่วนที่ 4 ความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคอุตสาหกรรม 4.0 ด้านกฎหมาย และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะ เป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติ สำคัญเป็นลำดับต้นๆ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคอุตสาหกรรม 4.0 จำนวน 1 ข้อคำถาม เป็นคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.1 ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าความถี่ (Frequencies) ในการอธิบาย คุณลักษณะของ ปัจจัยส่วนบุคคล (เพศ อายุ การศึกษา และประสบการณ์ทำงาน)

1.2 ใช้ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และค่าเฉลี่ย (Mean) ในการอธิบาย คุณลักษณะของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอุตสาหกรรม 4.0 และความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีใน ยุคอุตสาหกรรม 4.0

2. สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคอุตสาหกรรม 4.0 โดยจำแนกตามปัจจัย ส่วนบุคคลด้านเพศ โดยใช้สถิติการทดสอบ แบบ t-test

2. ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคอุตสาหกรรม 4.0 โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุ การศึกษา และ ประสบการณ์ทำงาน จะใช้สถิติการทดสอบแบบ One way ANOVA กรณีที่พบความ แตกต่างจะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี Least Significant Difference (LSD)

3. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอุตสาหกรรมในยุคอุตสาหกรรม 4.0ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีผล ต่อความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคอุตสาหกรรม 4.0 จะใช้สถิติถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression)

ผลการวิจัย

1.1 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ที่เพศต่างกัน ทำให้ความพร้อมทั้งทางด้านวิชาชีพบัญชี กฎหมายและ เทคโนโลยีสารสนเทศไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1.2 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ที่มีอายุแตกต่างกัน ทำให้ความพร้อมทั้งทางด้านวิชาชีพบัญชี กฎหมายและเทคโนโลยีสารสนเทศ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้ประกอบวิชาชีพ บัญชี ที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี กับอายุ 25-35, อายุต่ำกว่า 25 ปี กับอายุ 35-45 ,อายุต่ำกว่า 25 ปี กับอายุ 46

ปีขึ้นไป อายุระหว่าง 25 – 35 ปี กับที่มีอายุระหว่าง 35--45 ปี มีความพร้อมเพื่อรองรับยุคอุตสาหกรรม 4.0 แตกต่างกันไป

2.3. ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ทำให้ความพร้อมทั้งทางด้านวิชาชีพบัญชี กฎหมายและเทคโนโลยีสารสนเทศ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี กับระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความพร้อมเพื่อรองรับยุคอุตสาหกรรม 4.0 แตกต่างกันไป

2.4. ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน ทำให้ความพร้อมทั้งทางด้านวิชาชีพบัญชี กฎหมายและเทคโนโลยีสารสนเทศ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่มีประสบการณ์ทำงาน ที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 5 ปี กับที่มีประสบการณ์ทำงาน 15 ปีขึ้นไป ประสบการณ์ทำงาน 5-10 ปี กับที่มีประสบการณ์ทำงาน 15 ปีขึ้นไป มีความพร้อมเพื่อรองรับยุคอุตสาหกรรม 4.0 แตกต่างกันไป

2.5 ผลการวิเคราะห์ความรู้อุณหภูมิความเข้าใจเกี่ยวกับอุตสาหกรรมไทย 4.0 มีผลต่อความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุค 4.0 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ ความรู้อุณหภูมิความเข้าใจเกี่ยวกับอุตสาหกรรมไทย 4.0 มีผลต่อความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุค 4.0

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคอุตสาหกรรม 4.0 โดยภาพรวมมีระดับความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคอุตสาหกรรม 4.0 มีระดับความพร้อมอยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ด้านวิชาชีพบัญชีด้านกฎหมายและเทคโนโลยีสารสนเทศ

1.1 ด้านวิชาชีพบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี มีระดับความพร้อมอยู่ในระดับมาก โดยผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีได้ศึกษาเรียนรู้ พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชีและมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ใช้ความรู้ตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินในการปฏิบัติงาน มีการศึกษาหาความรู้ เพิ่มทักษะความชำนาญทางวิชาชีพเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาความรู้และความสามารถให้ทันสมัยอยู่เสมอ ปฏิบัติงานด้านวิชาชีพบัญชีด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ซื่อตรงต่อวิชาชีพ ท่านมีทักษะความชำนาญและประสบการณ์ทางวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรรณิการ์ ลำลือ, 2552 กล่าวว่า คุณสมบัตินักบัญชีที่ผู้ประกอบการพึงประสงค์ คือมีทักษะหรือความชำนาญในการ จัดการตนเอง การแก้ปัญหาและการตัดสินใจอย่างรอบคอบ และแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างดี โดยเฉพาะการทำงานในยุคไทยแลนด์ 4.0 นั้น นักบัญชีจะต้องทำงานประสานงานกับทุกฝ่ายในองค์กร ต้องรู้ข้อมูลขององค์กรให้มากที่สุด เพื่อที่จะนำข้อมูลมาวิเคราะห์และแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัตรา เนืองวัง, 2556 พบว่า นักบัญชีจะต้องมีความรู้ความสามารถทางบัญชีเป็นคุณสมบัติพื้นฐาน เพราะงานบัญชีเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลจำนวนมาก ต้องอาศัยความละเอียดรอบคอบเป็นที่ไว้วางใจของผู้บริหาร เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความมั่นใจในความถูกต้อง สามารถวางแผน กระบวนการทำงานและกำหนดวิธีการทำงานไว้ล่วงหน้าเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร

1.2 ด้านกฎหมายและเทคโนโลยีสารสนเทศ มีระดับความพร้อมอยู่ในระดับมาก โดยผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องใช้ความรู้ในด้านกฎหมายต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นกฎหมายเกี่ยวกับบริษัทมหาชน บริษัทจำกัด กฎหมายคนต่างด้าว กฎหมายภาษีอากรและทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในการปฏิบัติงานด้านบัญชี เช่น ระบบบัญชี ระบบการจัดการสินค้าคงเหลือ และโปรแกรมสำเร็จรูปต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กรเพื่อให้ทันกับสถานการณ์กับปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุวรรณี รุ่งจตุรงค์, 2555

ให้ข้อมูลว่าธุรกิจในปัจจุบันมีการแข่งขันกันอย่างรุนแรง ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงานภายในองค์กรอย่างรวดเร็วทั้งด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและรูปแบบการดำเนินธุรกิจ ดังนั้นนักบัญชีต้องมีความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และสามารถประยุกต์ใช้สารสนเทศที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรอย่างดีที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิริยะท สุขมาก และกนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินีธิ์, 2557 กล่าวว่านักบัญชีในยุคปัจจุบันควรมีความรู้ ความสามารถ มุ่งมั่น พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีการให้บริการด้านการทำบัญชีแก่ลูกค้าโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการรวบรวม จัดเก็บ วิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลอย่างมีระบบและรวดเร็ว นำเสนอข้อมูลที่มีช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหาร ดังนั้นการพัฒนาเพื่อปรับความรู้ ทักษะและคุณสมบัติของ นักบัญชีให้รองรับกับยุคดิจิทัลจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่นักบัญชีต้องปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง

2. ผลการศึกษาความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคอุตสาหกรรม 4.0 ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน สามารถสรุปได้ดังนี้

2.1 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่มีเพศต่างกัน ทำให้มีความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคอุตสาหกรรม 4.0 โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่าผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีทั้งเพศชาย เพศหญิง ต่างต้องใช้ความรู้ความสามารถในการทำงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ใช้ความละเอียดรอบคอบในการทำงานเหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Hom & Gaertner (2000) เพศกับการทำงานจากการศึกษาพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน หรือมีความแตกต่างกันน้อยมากระหว่างเพศหญิงกับเพศชายในเรื่องของ ความสามารถเกี่ยวกับการแก้ปัญหาในการทำงาน ทักษะในการคิดวิเคราะห์ แรงกระตุ้นเพื่อต่อสู้เมื่อมีการแข่งขัน แรงจูงใจ การปรับตัวทางสังคม ความสามารถในการเรียนรู้ และความพึงพอใจในการทำงาน อย่างไรก็ตามจากการศึกษาของนักจิตวิทยาพบว่า เพศหญิงจะมีลักษณะคล้ายตามมากกว่าเพศชาย และเพศชายจะมีความคิดเชิงรุก ตลอดจนความคาดหวังในความสำเร็จมากกว่าเพศ แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของกมลภู สันทะจักร กนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินีธิ์, 2560 ผลการวิจัยพบว่า หัวหน้าฝ่ายการเงินและบัญชีที่มีอายุ , ระดับ การศึกษา , ประสบการณ์ทำงาน และสังกัด แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะนักบัญชีในยุคไทยแลนด์ 4.0 ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากหน่วยงานราชการในประเทศไทย มีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการคัดสรรที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทุกกระทรวง โดยปฏิบัติตามคู่มือการสรรหาและเลือกสรรเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ การแสดงความคิดเห็นของหัวหน้าฝ่ายการเงินและบัญชีของหน่วยงานราชการในประเทศไทย เกี่ยวกับคุณลักษณะนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของหน่วยงานราชการ จึงไม่แตกต่างกัน

2.2 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่มีอายุต่างกัน ทำให้มีความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคอุตสาหกรรม 4.0 โดยรวมต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าอายุที่ต่างกันก็จะนำมาซึ่งความแตกต่างทางด้านทัศนคติ การสื่อสาร ทางความคิดและการดำเนินชีวิตต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Hom & Gaertner (2000) อายุกับการทำงาน (Age & Job Performance) เป็นที่ยอมรับกันว่าผลงานของบุคคลจะลดน้อยถอยลงในขณะที่มี อายุเพิ่มขึ้น แต่สำหรับบุคคลที่มีอายุ 55 ปีขึ้นไปนั้นถือว่ามีความประสพการณ์ในการทำงานสูงและสามารถจะปฏิบัติหน้าที่การทำงานที่ก่อให้เกิดผลผลิตสูงได้ พนักงานที่มีอายุมากขึ้นจำนวนมากจะปฏิบัติหน้าที่การทำงานอย่างสม่ำเสมอ มีจริยธรรมในการปฏิบัติงานสูง จะเน้นคุณภาพแต่ก็จะขาดความยืดหยุ่นและจะต่อต้านเทคโนโลยีใหม่ๆ ซึ่งในปัจจุบันองค์กรจำเป็นต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในการดำเนินงานขององค์กร ทำให้องค์กรต้องแสวงหาพนักงานที่สามารถปรับตัวได้ดีจะเป็นคนที่ยอมรับในการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นในยุคที่องค์กรมีการเปลี่ยนแปลงจึงทำให้คนงานที่มีอายุมากต้องออกจากงาน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของกมลภู สันทะจักร กนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินีธิ์, 2560 ผลการวิจัยพบว่า หัวหน้าฝ่ายการเงินและบัญชีที่มีอายุ , ระดับ การศึกษา , ประสบการณ์

ทำงาน และสังกัด แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะนักบัญชีในยุคไทยแลนด์ 4.0 ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากหน่วยงานราชการในประเทศไทย มีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการคัดสรรที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทุกกระทรวง โดยปฏิบัติตามคู่มือการสรรหาและเลือกสรรเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ การแสดงความคิดเห็นของหัวหน้าฝ่ายการเงินและบัญชีของหน่วยงานราชการในประเทศไทย เกี่ยวกับคุณลักษณะนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของหน่วยงานราชการ จึงไม่แตกต่างกัน

2.3 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่มีการศึกษาต่างกัน ทำให้มีความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคอุตสาหกรรม 4.0 โดยรวมต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า การศึกษามีผลต่อแนวคิด การเรียนรู้ การพัฒนาตนเอง และการคิดอย่างเป็นระบบ เนื่องจากการศึกษาเป็นโอกาสในการซึมซับทักษะและเป็นการพัฒนาความรู้ที่จะส่งผลดีกับการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Gary PAN & PohSun SEOW, 2016 การเตรียมความพร้อมแก่บัญชีบัณฑิตเพื่อรองรับการปฏิวัติและพัฒนาความรู้ ความสามารถและทักษะที่จำเป็นในด้าน การปฏิรูปดิจิทัล และเทคโนโลยีสารสนเทศ (Digital Revolution, information technology) การฝึกอบรมด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย การเปลี่ยนแปลงใน ระดับอุดมศึกษา โดยเฉพาะการพัฒนาหลักสูตรระบบสารสนเทศทางการบัญชี (AIS curriculum.) ช่วยให้นักศึกษาบัญชีเล็งเห็น และเข้าใจความสำคัญและคุณประโยชน์ของระบบสารสนเทศทางการบัญชี ที่จะนำมาประกอบอาชีพในระยะยาว การให้ความรู้ในเนื้อหาสาระสำคัญด้าน IT ทางการบัญชีและสอบบัญชีอย่างครบถ้วน เพื่อเพิ่มประสิทธิผลในการเรียนการสอน

2.4 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน ทำให้มีความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคอุตสาหกรรม 4.0 โดยรวมต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าวิชาชีพบัญชีเป็นงานที่ต้องอาศัยความรู้ความสามารถเฉพาะทาง และประสบการณ์ในการทำงานซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัตรา เนื่องวงศ์, 2556 พบว่า นักบัญชีจะต้องมีความรู้ความสามารถทางบัญชีเป็นคุณสมบัติพื้นฐาน เพราะงานบัญชีเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลจำนวนมาก เพื่อให้ได้ ข้อมูลที่มีความมั่นใจในความถูกต้อง ปฏิบัติงานด้วยความรู้สามารถวางแผน กระบวนการทำงานและกำหนดวิธีการทำงานขึ้นไว้ล่วงหน้าเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร สามารถวิเคราะห์ หาสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น แก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสมทันเวลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมยุรี เกื้อสกุล และวุฒิ วิชโรตมประเสริฐ, 2558 ได้ศึกษาคุณสมบัติของนักบัญชีในสถานประกอบการ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับงานบัญชีและนักบัญชีในสถานประกอบการต้องการ กรณีศึกษา สถานประกอบการนิคม อุตสาหกรรมสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบคุณสมบัติของนักบัญชีที่ต้องการ ตามปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกัน จำแนกตามระดับการศึกษา ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีของ โปรแกรมการศึกษาทางวิชาชีพบัญชี (IES 2) แตกต่างกัน ระดับปริญญาตรีมีความต้องการ ความรู้มากกว่า ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี โปรแกรม การศึกษา ทักษะทางวิชาชีพบัญชี (IES 3) แตกต่างกัน ระดับต่ำกว่าปริญญาตรีมีความต้องการทักษะ มากกว่า ระดับปริญญาตรี แต่ไม่สอดคล้องกับ กมลภู สันตะจักร กนกศักดิ์ สุขวัฒนา สนิทธี, 2560 ผลการวิจัยพบว่า หัวหน้าฝ่ายการเงินและบัญชีที่มีอายุ ,ระดับ การศึกษา ,ประสบการณ์ทำงาน และสังกัด แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะนักบัญชีในยุคไทยแลนด์ 4.0 ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากหน่วยงานราชการในประเทศไทย มีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการคัดสรรที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทุกกระทรวง การแสดงความคิดเห็นของหัวหน้าฝ่ายการเงินและบัญชีของหน่วยงานราชการใน ประเทศไทย เกี่ยวกับคุณลักษณะนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของหน่วยงานราชการ จึงไม่แตกต่างกัน

3.ศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอุตสาหกรรมไทย 4.0 ที่มีผลต่อความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคอุตสาหกรรม 4.0 สามารถสรุปได้ดังนี้

3.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอุตสาหกรรมไทย 4.0 มีผลต่อความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคอุตสาหกรรม 4.0 ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าความรู้ความเข้าใจว่าการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในหน้าที่การทำงานและการเตรียมความพร้อม พัฒนาทักษะพื้นฐานในการทำงาน และทักษะด้านภาษา ซึ่งจะช่วยให้การดำรงชีวิตและการสื่อสารสะดวกขึ้นเมื่อประเทศก้าวเข้าสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัตรา เนื่องวัง, 2556 พบว่า นักบัญชีจะต้องมีความรู้ความสามารถทางบัญชีเป็นคุณสมบัติพื้นฐาน เพราะงานบัญชีเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลจำนวนมาก เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความมั่นใจในความถูกต้อง สามารถวางแผน กระบวนการทำงานและกำหนดวิธีการทำงานขึ้นไว้ล่วงหน้าเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร สามารถวิเคราะห์ หาสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น และแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสมทันเวลา และสอดคล้องกับงานวิจัยของสรวิชัย บุษวุดมิ, ไพฑูรย์ อินตะชนัน, 2559 นักบัญชีในยุคไทยแลนด์ 4.0 ต้องพัฒนาศักยภาพ และสร้างมูลค่าเพิ่มในกับตนเอง ในด้านต่างๆ ประกอบด้วย ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการ วิเคราะห์และแก้ไขปัญหาได้ และด้านภาษา

ข้อเสนอแนะการนำไปใช้

1. ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่มีอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน ทำให้มีความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคอุตสาหกรรม 4.0 แตกต่างกัน ซึ่งจากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีความพร้อมด้านวิชาชีพบัญชีแตกต่างกัน ดังนั้นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีควรส่งเสริมสร้างความรู้ด้านวิชาชีพบัญชีและพัฒนารการเรียนรู้ เกี่ยวกับพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชีและมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ซื่อตรงต่อวิชาชีพ และต้องใช้ความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพและกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วยความมีสติ สร้างความชำนาญและเพิ่มทักษะความชำนาญทางวิชาชีพเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง

2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยุคอุตสาหกรรม 4.0 มีผลต่อความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคอุตสาหกรรม 4.0 ดังนั้นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องทำความเข้าใจถึงประวัติความเป็นมา วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 และความสามารถในการเตรียมความพร้อม พัฒนาทักษะพื้นฐานในการทำงาน และทักษะด้านภาษา ซึ่งจะช่วยให้การดำรงชีวิตและการสื่อสารสะดวกขึ้นเมื่อประเทศก้าวเข้าสู่ยุคไทยแลนด์

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่มีผลต่อความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคอุตสาหกรรม 4.0 ทั้งปัจจัยภายในและภายนอก เช่น ประสิทธิภาพในการทำงาน ผลการปฏิบัติงาน คุณภาพการทำงาน

2. ควรมีการศึกษาคุณลักษณะของนักบัญชีที่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงาน การเติบโตขององค์กรมีส่วนช่วยในการพัฒนาองค์กรอย่างไรบ้าง และเมื่อประเทศไทยเข้าสู่ยุค 4.0 จะต้องมีการพัฒนาด้านใดอีกบ้างเพื่อให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลง

3. ควรมีการศึกษาวิจัย โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในรูปแบบอื่นๆนอกเหนือจากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม เช่น การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและชัดเจนมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กมลภู สันตะจักร์ กนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินธิ์ (2560) คุณลักษณะนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของหน่วยงานราชการในประเทศไทย มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่มีต่อคุณลักษณะของนักบัญชี ในยุคไทยแลนด์ 4.0 การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 2 “GRADUATE SCHOOL CONFERENCE 2018”

เกรียงไกรยศ พันธุ์ไทย หนังสือการวิจัยทางธุรกิจ โครงการพิเศษหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

วรรณณา เจริญนาน (2556) การศึกษาความพร้อมของนักบัญชีต่อนโยบาย National, e-Payment โครงการระบบภาษีและเอกสารธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์

มติชน ออนไลน์ ธุรกิจ 4.0 ในยุคเทคโนโลยีเปลี่ยนโลก 2561

สภาวิชาชีพบัญชี 2559 งานวิจัยต่างชาติเกี่ยวกับแนวโน้ม ของเทคโนโลยีที่อาจส่งผลกระทบต่อวิชาชีพบัญชี อมรา ติรศรีวัฒน์ การบัญชีดิจิทัลและการเตรียมความพร้อมในการเรียนการสอนนักศึกษา ในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

Hom & Gaertner (2000) การศึกษาปัจจัยคุณสมบัติส่วนบุคคล ปัจจัยกระบวนการความรู้ ความเข้าใจ และปัจจัยกระบวนการทำงาน ที่มีผลต่อความพร้อมของนักบัญชีไทยเพื่อการรองรับเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy): กรณีศึกษานักบัญชีไทยในองค์กรธุรกิจ เขตกรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

Sinclair & Hanks (1987) การศึกษาปัจจัยคุณสมบัติส่วนบุคคล ปัจจัยกระบวนการความรู้ความเข้าใจ และปัจจัยกระบวนการทำงาน ที่มีผลต่อความพร้อมของนักบัญชีไทยเพื่อการรองรับเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy): กรณีศึกษานักบัญชีไทยในองค์กรธุรกิจ เขตกรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยกรุงเทพ